

Зразок завдань вступного іспиту з географії та історії України

Вступ. Програма 9 клас. Географія

Національна економіка. (Національне господарство). Поняття «економічний розвиток» та його показники: валовий внутрішній продукт (ВВП), структура ВВП, індекс людського розвитку (ІЛР). Секторальна модель економіки країни. Форми суспільної організації виробництва. Чинники розміщення виробництва. Форми просторової організації національної економіки.

Світове господарство. Світове господарство (світова економіка), світовий ринок. Поняття «спеціалізація території», «міжнародний поділ праці». Типи економічних систем. Типізація країн світу за рівнем економічного розвитку, місце України в ній. Багаторівневість світового господарства, його просторова структура за концепцією «Центр – периферія». Сучасні тенденції розвитку світового господарства. Глобалізація та регіональна економічна інтеграція. Транснаціональні корпорації (ТНК) та їх вплив на функціонування міжнародної економіки. Міжнародні економічні організації.

Сільське господарство. Сільське господарство, його значення в сучасному світі. Аграрні суспільства в сучасному світі. Аграрні відносини. Складники сільського господарства. Роль природних чинників (земельних та агрокліматичних ресурсів) у розвитку й розміщенні аграрного виробництва. Землезабезпеченість. Сільське господарство України. Структура сільськогосподарських угідь в Україні. Розміщення в Україні виробництва зернових і технічних культур, картоплярства, овочівництва, баштанництва, виноградарства. Розвиток кормової бази тваринництва. Структура та розміщення тваринництва. Зональна спеціалізація сільського господарства України. Гірські та приміські сільськогосподарські райони. Сільське господарство у своєму регіоні. Сільське господарство світу. Географія основних зернових і технічних культур та виробництва продукції тваринництва. Зональність світового сільського господарства. Найбільші країни-виробники та країни-експортери сільськогосподарської продукції.

Добувна промисловість. Класифікація мінеральних ресурсів за використанням. Показники ресурсозабезпеченості країн мінеральними ресурсами. Видобування вугілля, нафти і природного газу. Основні закономірності розміщення родовищ вугілля, нафти, природного газу. Найбільші в світі басейни й країни за видобутком кам'яного вугілля, нафти й природного газу. Основні й перспективні райони видобування кам'яного вугілля, нафти, природного газу в Україні. Шляхи покриття дефіциту палива в Україні. Видобування металічних руд. Основні закономірності розміщення родовищ металічних руд. Країни з найбільшими обсягами видобування залізних, марганцевих руд, руд кольорових, рідкісноземельних і благородних металів. Розвиток і розміщення виробництв з видобування залізних і марганцевих руд в Україні. Розробка родовищ руд кольорових металів в Україні. Видобування інших видів природної сировини в Україні та країнах світу. Підприємства добувної промисловості свого регіону.

Виробництво та постачання електроенергії. Значення електроенергетики. Типи електростанцій, основні чинники їх розміщення. Паливноенергетичний баланс. Електроенергетика України. Найбільші ТЕС, АЕС, ГЕС, ЛЕП. Використання відновлюваних джерел енергії. Підприємства електроенергетики свого регіону. Електроенергетика світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі

електроенергії в світі. Відмінності в структурі виробництва електроенергії на електростанціях різних типів у країнах світу.

Металургійне виробництво. Значення металургійного виробництва в господарстві. Сучасні технології виробництва чавуну й сталі. Комбінування в чорній металургії. Сучасні чинники розміщення підприємств чорної металургії. Кольорова металурія. Особливості технології виробництва та чинники розміщення підприємств з виплавки міді, алюмінію, титану. Виробництво чавуну, сталі, прокату в Україні: домінуючі технології, сукупність чинників розміщення підприємств, основні центри, місце України на світовому ринку чорних металів. Основні центри виробництва кольорових металів в Україні. Металургійне виробництво світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі чорних металів. Сучасні тенденції розміщення виробництв чавуну, сталі, прокату. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі кольорових металів у світі.

Хімічне виробництво. Виробництво деревини, паперу. Виробництво будівельних матеріалів. Значення та особливості технологій хімічного виробництва. Чинники розміщення основних виробництв хімічних речовин і хімічної продукції, фармацевтичної продукції, гумових і пластмасових виробів. Хімічне виробництво в Україні. Основні центри виробництва хімічної продукції та чинники їх формування. Найбільші країни-виробники мінеральних добрив, полімерів, ліків. Виробництво деревини й паперу: значення, особливості технологій та чинники розміщення підприємств. Виробництво деревини й паперу в Україні. Найбільші в світі країни виробники деревини та паперу. Виробництво будівельних матеріалів в Україні.

Виробництво машин та устаткування. Роль машинобудування в сучасному світі. Різноманітність підприємств та чинники їх розміщення. Спеціалізація та кооперування у машинобудуванні. Машинобудування в Україні. Найбільші центри виробництва транспортних засобів, промислового обладнання, сільськогосподарської техніки, побутової електротехнічної та електронної продукції. Підприємства машинобудування свого регіону. Машинобудування світу. Взаємозв'язок між рівнем економічного розвитку регіону, країни і рівнем розвитку машинобудування. Найбільші країни-виробники літаків, легкових автомобілів, морських суден, верстатів, комп'ютерів, робототехніки.

Виробництво тканин, одягу, взуття. Особливості виробничого процесу та чинники розміщення підприємств, що виробляють тканини різних видів, одяг, шкіряно-взуттєву продукцію. Чинники та центри розміщення текстильного, швейного, шкіряного, взуттєвого виробництва в Україні. Найбільші на світовому ринку країни-виробники та країни-експортери тканин, одягу та взуття. Народні промисли в Україні.

Виробництво харчових продуктів, напоїв. Чинники розміщення підприємств, що виробляють харчові продукти. Харчова промисловість в Україні. Особливості технологій та чинники розміщення підприємств буряко-цукрового, олійного, маслосиробного, плодоовочеконсервного, рибного, хлібопекарного, макаронного, борошномельного, круп'яного, кондитерського, пивоварного, виноробного виробництв, розливу безалкогольних напоїв мінеральних вод. Виробництво харчових продуктів у своєму регіоні. Виробництво продуктів харчування в світі: сучасні тенденції, вплив глобалізації та національних традицій, взаємозв'язок з агробізнесом. Традиційні

виробництва харчових продуктів окремих країн світу

Транспорт. Транспорт, його роль у національній економіці та формуванні світового господарства. Види транспорту, їхні переваги й недоліки. Транспорт України. Залізничний транспорт – основний вид транспорту України. Найважливіші автомагістралі України. Водні шляхи, найбільші морські та річкові порти України. Повітряний транспорт. Транспортні вузли. Міжнародні транспортні коридори на території України. Транспорт світу. Країни, що вирізняються високим рівнем розвитку мережі залізниць й автомобільних шляхів. Найбільші морські порти, їхній вплив на розміщення промисловості. Найбільші судноплавні річки світу. Найбільші аеропорти світу. Міжнародні транспортні коридори

Торгівля. Торгівля як вид послуг. Форми торгівлі. Показники зовнішньої торгівлі. Торгівля в Україні. Обсяги та структура експорту й імпорту товарів та послуг. Чинники концентрації роздрібної торгівлі в населених пунктах, регіонах. Світовий ринок товарів і послуг. Основні напрями зовнішньоторговельних зв'язків. Світова організація торгівлі. Регіональні зони вільної торгівлі (NAFTA, ASEAN та ін.)

Наукова діяльність. Освіта. Охорона здоров'я Роль науки й освіти в суспільстві. Особливості наукової й освітньої діяльності як видів економічної діяльності. Форми просторової організації наукових досліджень та освіти: технополіси, технопарки. Найвідоміші наукові центри у світі та Україні. Охорона здоров'я. Найвідоміші центри охорони здоров'я в Україні та світі.

Фінансові послуги. Комп'ютерне програмування Фінансові послуги. Світові центри банківсько-фінансової діяльності. Вплив глобалізації на розміщення фінансових установ. Країниофшори. Особливості розміщення фінансових установ в Україні. Аутсорсинг, його переваги й недоліки Аутсорсинг інформаційних технологій (ІТ-аутсорсинг). Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність. Країни-лідери на світовому ринку комп'ютерного програмування.

Поняття про глобальні проблеми людства, причини їх виникнення. Проблема війни і миру. Проблема тероризму. Екологічна проблема. Сировинна й енергетична проблеми. Демографічна й продовольча проблеми. Проблема подолання відсталості країн, що розвиваються. Взаємозв'язок глобальних проблем. Роль світової громадськості та міжнародних організацій у їх розв'язуванні. Сталий розвиток.

Вміння розв'язувати задачі на

1. Населення. Природний приріст. Рівень урбанізації. Сальдо міграції.
2. Місцевий час.
3. Розрахункові задачі на отримання кінцевого результату виплавки з руди певного металу, отримання певної продукції харчової промисловості з сільськогосподарської сировини.
4. Ресурсозабезпеченість

Географія. Варіант №1

Рівень. Тести. Виберіть одну правильну відповідь. Кожна правильна відповідь

оцінюється в 0,5 б.

1. Визначте серед перерахованих чорний метал

А мідь Б хром В ртуть Г літій

2. Здійснювати перевезення до 500 км вигідно транспортом

А залізничним Б повітряним В автомобільним Г річковим

3. Найбільше міді видобувають в

А Перу Б Болгарія В Україні Г Німеччині

4. Меридіональний характер простягання має автомобільна магістраль

А Київ — Харків Б Київ — Ковель

В Київ — Одеса Г Київ — Дніпропетровськ

5. Який із зазначених обласних центрів не збігається з назвою області

А Рівне Б Херсон В Кропивницький Г Чернігів

6. Як називається різниця показників народжуваності і смертності

А сальдо міграції Б урбанізація

В природний приріст Г депопуляція

7. Укажіть чинники, що впливають на розміщення підприємств харчової промисловості в Україні

А сировинний і трудові ресурси Б сировинний і споживчий

В споживчий і трудовий Г трудові ресурси і енергетичний

8. Укажіть, яка з країн Азії входить до G-20

А Іран Б Ізраїль В Туреччина Г Казахстан

9. Зазначте назву сукупної вартості кінцевого виробництва товарів і послуг, вироблених у середині країни протягом року

А валовий внутрішній продукт Б валовий національний продукт

В національний дохід Г використаний дохід

10. Укажіть державу, яка не є членом «Ядерного клубу»

А США Б Китай В Німеччина Г Велика Британія

11. Назвіть вищий навчальний заклад який знаходиться в нашій області

А КНУ ім. Т. Шевченка Б ЛНУ ім. І. Франка

В ХУУП ім. Л. Юськова Г ЧНУ ім Ю. Федьковича

12. Встановіть відповідну форму суспільної організації виробництва для металургійного виробництва

А комбінування Б кооперування В диверсифікація Г спеціалізація

13. Установіть відповідність між підприємством та оптимальною для його функціонування інфраструктурою промислового центру в Україні

А теплоелектростанція - автомобільні шляхи до господарств-виробників сировини

Б глиноземний завод - морський порт, залізниця, потужна лінія електропередачі (ЛЕП)

В молокозавод - науково-дослідна установа (технопарк)

Г завод електронного машинобудування - залізниця, газопровід, водосховище, магістральна ЛЕП

14. Для кожної галузі промисловості визначте проблему, що зменшує її потенційні можливості розвитку в Україні на сучасному етапі

А точне машинобудування - виснаження легкодоступних сировинних ресурсів

Б бавовняна промисловість - висока енергомісткість виробництва

В нафтовидобувна промисловість - недостатній розвиток інноваційної інфраструктури (мережі технопарків)

Г плодоовочеконсервна промисловість - сезонний характер більшості виробництв

15. Укажіть корисну копалину розробка родовищ якої є завданням гірничо-хімічної промисловості

А нафта Б манганові руди В сірка Г алмази

16. Країна, яка посідає перше місце у світі за виробництвом рису

А Китай Б Бразилія В США Г Австралія

II рівень. Із запропонованих тверджень виберіть 3 правильні відповіді. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 б.

17. Сімейне фермерське господарство, що спеціалізується на вирощуванні овочів, розташовано поблизу курортного центру на базі природних джерел мінеральних вод. Чому розвиток курорту може бути чинником збільшення прибутку фермера?

1 у фермера з'явиться конкурент на ринку рекреаційних ресурсів регіону

2 зростатиме попит на екологічно чисті продукти харчування

3 буде можливість продавати заморожені овочі впродовж усього року

4 подорожчають земельні ділянки в місті внаслідок розбудови курорту

5 зростатимуть ціни на якісні продукти харчування й сировину для їхнього виробництва

6 збільшиться інвестиційна привабливість транспортних підприємств регіону

7 знизяться екологічні вимоги до продуктів харчування

18. Яку спеціалізацію мають сільськогосподарські підприємства в Україні, що розміщені навколо великих міст і міських агломерацій?

1 птахівництво м'ясного напрямку **2** молочне скотарство **3** виробництво зерна **4** овочівництво **5** вирощування цукрового буряка **6** вирощування олійних культур **7** вівчарство

19. Виберіть найважливіші райони санаторно-курортного господарства в Україні

1. Придніпров'я 2. Закарпаття 3. Слобожанщина 4. Полісся 5. Причорномор'я 6. Поділля 7. Карпати

20. Виберіть країни - найбільші виробники сталі в світі

1. Індія 2. Китай 3. Росія 4. Японія 5. Німеччина 6. США 7. Бразилія

III рівень. Розв'яжіть задачу. Правильна відповідь оцінюється в 4 б.

Світовим лідером з виплавки чорнової міді є Чилі. У 2024 році країна виплавива приблизно 5,3 млн т. Обчисліть обсяг видобутку мідної руди в Чилі, якщо середній вміст міді в чилійських рудах становить 1,5%

Завдання для вступу з історії України

Завдання з історії України охоплюють матеріал з початку XIXст. до початку XXст. (згідно з навчальною програмою для 9-го класу. Завдання подані у формі тестів. 14 питань розподілені на 4 рівні складності (12 балів)

I рівень (10 запитань, які передбачають одну правильну відповідь із запропонованих 4) Кожна правильна відповідь оцінюється в 0.1; в цілому 1 бал за I рівень;

II рівень (2 запитання на встановлення відповідності), кожна вірна відповідність оцінюється в 0.25) В цілому 4 бали за II рівень

III рівень 1 завдання на встановлення хронологічної послідовності (подані 4 події, кожна правильна подія оцінюється і 1 бал), в цілому 4 бали за III рівень

IV рівень 1 завдання з вибором 3-х правильних відповідей із 7-ми запропонованих(кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал), в цілому 3 бали IV рівень

Приклад вступного іспиту з історії України

I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1. На початку XIX ст українські землі були розділені між:

- А. Російською імперією і Річчю Посполитою
- Б. Російською імперією і Австрійською імперією
- В. Російською імперією і Австро- Угорщиною
- Г. Російською імперією і Пруссією

2. Які губернії на українських землях в межах Російської імперії входили до складу Київського генерал-губернаторства?

- а. Київська, Волинська, Подільська
- б. Харківська, Полтавська, Чернігівська
- в. Малоросійська, Київська, Новоросійська
- г. Херсонська, Катеринославська, Таврійська

3. Рух декабристів пов'язаний з діяльністю:

- А. Польських офіцерів
- Б. Російських дворян-офіцерів
- В. Українських селян- повстанців
- Г. Українських козаків

4. «Будителями» національної свідомості на Західноукраїнських землях на поч. XIX ст. були

- А. українська козацька старшина
- Б. греко-католицькі священники
- В. інтелігенція
- Г. селяни

5. Перший український університет у Наддніпрянській Україні був відкритий у

- А. Харкові
- Б. Києві
- В. Одесі
- Г. Катеринославі

6. «Весна народів» - це

- А. промисловий переворот у європейських країнах
- Б. розпад імперії Габсбургів
- В. революції 1848-1849рр
- Г. нові напрямки у мистецтві європейських народів

7. Кримська війна 1853-1856рр призвела до

А. приєднанню до Російської імперії Кримського ханства

Б. ліквідації Задунайської Січі

В. проведення реформ в Російській імперії

Г. закріпаченню українських селян

8. Перша українська «Громада» виникла у

- А. Києві
- Б. Львові
- В. Москві
- Г. Санкт-Петербурзі

9. «Негайно вислати з краю Драгоманова і Чубинського як невинуватих й однозначно небезпечних для краю агітаторів» — це одна з вимог

- А. Валуєвського циркуляру (1863 р.).
- Б. Емського указу (1876 р.).
- В. Університетського статуту (1884 р.).
- Г. Столипінського циркуляру (1906 р.).

10. З іменем Івана Франка пов'язано створення

- А. першої української політичної партії.
- Б. літературного товариства ім. Т. Шевченка.
- В. культурно-освітнього товариства «Просвіта».
- Г. «Руського інституту» при Львівському університеті.

II рівень

Завдання на встановлення відповідності

11. Установіть відповідність між подіями першої половини XIX ст. і наслідками їх для українських земель.

- 1 Польське повстання 1830-1831рр а Ліквідація Задунайської Січі
- 2 Російсько-турецька війна 1828-1829 б Арешт учасників Кирило-Мефодіївського братств

- 3 Повстання Чернігівського полку в Вихід «Зорі Галицької»
4 «Весна народів» г Заснування університету св.Володимира
д Розгром і придушення декабристського руху

12. Установіть відповідність між прізвисьмом діяча та його характеристикою.

Діяч Характеристика

- 1 М. Шашкевич А натхненник та ідейний лідер "Руської трійці"
2 І. Могильницький Б один із засновників першої української політичної партії
3 І. Франко В організатор освітнього товариства галицьких греко-католицьких священників
4 М. Грушевський Г засновник кооперативного руху в Галичині
Д автор фундаментальної праці з історії України

III рівень

Завдання на встановлення хронологічної послідовності

13. Установіть послідовність подій

1. Діяльність Кирило- Мефодіївського братства
2. Діяльність Руської Трійці
3. Ліквідація кріпосного права в Наддніпрянській Україні
4. Створення «Просвіти» у Львові

IV рівень

Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді.

14. Укажіть риси, характерні для економічного розвитку Наддніпрянської України в другій половині XIX ст.

- 1 витіснення іноземного капіталу з провідних галузей промисловості
- 2 домінування селянського господарства в товарному виробництві хліба
- 3 завершення промислового перевороту
- 4 дефіцит робочої сили в сільськогосподарському виробництві
- 5 бурхливий розвиток вуглевидобувної, гірничорудної та металургійної галузей
- 6 будівництво розгалуженої системи залізниць
- 7 розквіт чумацького промислу